

Ι. Η ΕΞΑΣΘΕΝΗΣΗ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΣΧΙΣΜΑ ΜΕ ΤΗ ΔΥΣΗ

Η ενετική οικονομική διείσδυση στην Ανατολή (σελ. 57)

Τι μελετώ σε αυτή την ενότητα:

1. Χρυσόβουλο του 1082
2. Παραχώρηση προνομίων στους Βενετούς
3. Πολιτικές και οικονομικές συνέπειες της παραχώρησης των προνομίων στους Βενετούς

- Για το Βυζάντιο
- Για τους Βενετούς
- Προσπάθειες περιορισμού της δύναμης των Βενετών από τους διαδόχους του Αλεξίου Α' Κομνηνού

Περίοδος βασιλείας της δυναστείας των Κομνηνών

1. Χρυσόβουλο 1082

1082: οι Νορμανδοί αποβιβάζονται στα παράλια της Ηπείρου με στόχο την κατάληψη της Κωνσταντινούπολης. Ο αυτοκράτορας Αλέξιος δεν μπορεί να τους αντιμετωπίσει αποκλειστικά με τις δικές του δυνάμεις, αφού ταυτόχρονα έχει να αντιμετωπίσει τους Σελτζούκους Τούρκους στην Ανατολή. Έτσι, εξασφαλίζει βοήθεια από τους Βενετούς. Με τον πανίσχυρο βενετικό στόλο αποκρούει τους Νορμανδούς.

Ο Αλέξιος Α΄ Κομνηνός έδωσε κάποια **προνόμια** με το **Χρυσόβουλο του 1082** στους Βενετούς ως αντάλλαγμα για τη βοήθειά τους.

Χρυσόβουλα: γραπτές συμφωνίες, υπογεγραμμένες από τον αυτοκράτορα και σφραγισμένες με τη χρυσή του βούλα (=σφραγιδα).

2. Προνόμια που παραχώρησε ο Αλέξιος Α΄ Κομνηνός στους Βενετούς με το Χρυσόβουλο του 1082

1. Παραχώρησε **τίτλους** και **χρηματικές χορηγίες** στους Βενετούς άρχοντες.
2. Παραχώρησε τους Βενετούς εμπόρους **σκάλες (=αποβάθρες)** και **εμπορικά καταστήματα στην προκουμαία της Κωνσταντινούπολης.**
3. Επέτρεψε στους Βενετούς να κάνουν **εμπόριο ελεύθερα και χωρίς να πληρώνουν φόρους** σε όλα τα βυζαντινά λιμάνια.

3. Πολιτικές και οικονομικές συνέπειες της παραχώρησης των προνομίων στους Βενετούς

Για το <u>Βυζάντιο</u>	Για τους <u>Βενετούς</u>
α. Το Βυζάντιο παραιτήθηκε από τα φορολογικά, ναυτιλιακά και οικονομικά του δικαιώματα.	α. Οι Βενετοί κυριάρχησαν οικονομικά στην Ανατολή.
β. Έχασε τον ρόλο του μεσολαβητή μεταξύ Αράβων και Δυτικής Ευρώπης.	β. Ίδρυσαν μια πανίσχυρη αποικιακή αυτοκρατορία στην Ανατολή.
γ. Έχασε την κυρίαρχη θέση του στο εμπόριο της Μεσογείου.	γ. Κυριάρχησαν στο εμπόριο της Μεσογείου.

Βενετοί έμποροι στις προκυμαίες της Κων/πολης.

Αποβάθρες στην προκυμαία της Κων/πολης.

Προσπάθειες περιορισμού της δύναμης των Βενετών από τους διαδόχους του Αλεξίου Α΄ Κομνηνού

Οι διάδοχοι του Αλέξιου Α΄ (κυρίως ο Μανουήλ) προσπάθησαν αντιδράσουν και να μειώσουν τα προνόμια των Βενετών, οι οποίοι είχαν γίνει πανίσχυροι, παίρνοντας κάποια αντίμετρα:

1. Δήμευσαν τις περιουσίες των Βενετών.
2. Υποκινούσαν τον πληθυσμό της Κωνσταντινούπολης σε βιαιότητες εναντίον των Βενετών.
3. Παραχώρησαν προνόμια και σε άλλες ιταλικές ναυτικές πόλεις (Γένοβα, Πίζα), για να δημιουργηθεί ανταγωνισμός μεταξύ τους και να τους διχάσουν.